

SIMON JUDIT

Szilveszteri operett, idézőjelekkel

Kritika

Operettel búcsúztatta az óévet és köszöntötte az újat a nagyváradi Szigligeti Színház. A társulat évfordulóhoz kötötte a bemutatót: tavaly volt 30 éve, hogy a város szülöttje, Fényes Szabolcs zeneszerző elhunyt. Legismertebb művét, a *Maya* című revüoperettet Novák Eszter állította színpadra.

Operettet kétféleképpen lehet színpadra állítani: jól vagy rosszul. Középút nincs. A jó operett szórakoztató, mulatságos, búfelejtető, de színház, annak minden ismérvével. A rossz operett elviselhetetlen, úgyhogy ne beszéljük róla. Főleg azért nem, mert Váradon hosszú évek óta nem volt egy valóban jó operett produkció. Eddig. A *Maya* olyan, ahogy a nagykönyvben meg van írva, a legfinnyásabb operettrajongó sem találhat benne kivetnivalót. Sőt, a vájt fülű drámakedvelők is megtalálják benne az ügyesen elrejtett, de biztos kézzel robbantott kis aknákat, amiktől még szórakoztatóbb a váradi *Maya*.

Fényes Szabolcs és Harmath Imre műve annyiban tér el a többi operettől, hogy két szubrett és két táncoskomikus sze-

SIMON JUDIT újságíró, kritikus (1956, Nagyvárad). A Majomsziget, a Bihari Napló, az Erdélyi Napló, a Brassói Lapok, majd a Krónika munkatársa. 2002 óta az Erdélyi Riport újságírója. MŰRE nívódíjas (1993).

rep van benne. Primadonna csak egy, nem is lehetett volna több, ki merte volna ezt megtenni a szerepet először játszó Honthy Hannával? Ebből adódik, hogy bonvivánból is csak egy van.

A jó operettelőadáshoz – ha a fentiek megvannak – kell még egy jó drama-

turg, aki pergővé varázsolja a szöveget, és a rendezővel közösen elhelyezi a már említett csemegebombákat, továbbá fantáziával és ízléssel megáldott díszlet- és jelmeztervező, szellemes koreográfus és nem utolsósorban hozzáértő zenei vezető, illetve karmester.

Elsősorban viszont olyan rendező, aki érti e könnyűnek nevezett nehéz műfajt, akinek van humora, ízlése, színházi tudása, hogy egyszerre vegye komolyan és kissé emelje el a történetet, a zenét, a játékot. Jeles rendező ismerősöm azt mondta, könnyű jó előadást csinálni Shakespeare vagy Csehov darabjaiból, de próbáljon meg valaki mondanivalót kicsiholni egy operettből.

Kellenek továbbá tehetséges, ráadásul énekelni és táncolni tudó színészek. Nélkülük ugyanis az egész megmarad koncepciónak.

Novák Eszter nem csak szeret, tud is operettet rendezni. Tudja, nem elég a zene, a tánc és a szerző poénjai ahhoz, hogy érvényes legyen az előadás. Tudja, cseppnyi utalás nélkül a környezetünkre, korunk ízlésére nem áll meg a lábán az operett, ha mégoly ismert és közkedvelt is, mint a *Maya*. Elrejtette hát a már említett aknáit, amelyek által nem csak a mulatság fokozódott. Ezekkel éppen annyira tartotta el, más szóval éppen annyi idézőjelet tett, hogy megtöredezzon a cukormáz, de ne hulljon le. Ehhez humor kell, pontos szövegértelmezés és színészvezetés, biztos egyensúlyérzék, hogy meddig tart a komédia, és mikor kezdődik a giccs. Novák idézőjeleivel kivédte a giccsot! Jól megkomponált előadást alkotott, szórakoztatót, de valódi érzelmeket is bele-

csempészett. Pergő, dinamikus produkciót kreált abból az operettből, aminek láttunk pompásabb, de vonzóbb előadását. Mert ami hetven éve szórakoztató lehetett (ennyi idő telt el, amióta először játszották a *Mayát* Váradon), 2016-ban már unalmas lenne.

A díszlet- és jelmeztervező nagyszerűen oldotta meg a színpadképeket, szép és karakteres ruhákat adott a szereplőkre. A Novák–Vaslatos duó jól működő páros, élvezetesekek az „összekacsintásaik”.

A rendezőt dicséri az is, hogy végre olyan koreográfus komponálta a táncokat, aki érti az műfajt és humora is van. Bóbis László többszörös step Európa- és világbajnok a legjobbaktól tanulta a revütánc csínját-bínját, és innen már csak egy kis lépés az operett. Parádés táncokat vitt színpadra, s azok a már sokat emlegetett aknáknak robbanásához is hozzájárultak. Más szóval a táncok nem betétszámok maradtak, hanem az előadás szerves részévé váltak.

Hatalmas dicséret illeti a táncosokat. Azon túl, hogy pontosak és fegyelmezettek, érzik a műfaj jellegzetességeit, és ami nagy erény: a humortól sem jöttek zavarba, „vették a lapot”. A jól összehangolt táncokban is kiéreződött mindegyikük egyénisége, ami nagy teljesítmény egy operettben.

A rendező a színészekre „szabta át” a szerepeket, aminek eredménye a szellemes játék. Gajai Ágnes és Dimény Levente a szubrett és táncos-

komikus álompáros. Ha ismeretlen dalokat énekeltek volna is, másnap biztosan mindenki azokat fütyörészné az utcán. Prózai színészek, nem meglepő, hogy remekül játszanak, azonosulnak a karakterükkel, de jól énekelnek és táncolnak is. Remekelt a másik a szubrett-táncoskomikus páros is. Ababi Csillának és Szabó Eduárdnak is ellenállhatatlan a humora, s annak ellenére, hogy ők is prózai színészek, remekül énekelnek, táncolnak. S bármi történt a színpadon, két művészre feltétlenül oda kellett figyelni: Hajdu Gézára és Szotyori József. Minden mozdulatuk egy vicces melódia. A Szotyori József – Hunyadi István kettős bohócjelenete egyszerre mulatságos és szívszorító.

Örömmel nyugtáztuk, hogy a fiatal és jóképű Sebestyén Hunor személyében bonvivánja is van Váradnak. Szép hanggal megáldott, tehetséges színész. Primadonnája is van a társulatnak, de mert Tasnádi-Sáhy Noémi pár hónapja anyuka, a rendező Holecskó Orsolyát hívta meg a címszerepre. Maya igazi primadonna, dívaszerep. Novák a magyarországi művésznőre alakította a szerepet, ami nem baj.

Firtos Edit, Kovács Enikő, Kiss Csaba, Csatlós Lóránt több kisebb-nagyobb partitúrában remekelt.

Nagyvárad Szigligeti Társulat
FÉNYES SZABOLCS – HARMATH IMRE

Maya
 Operett

Rendező: NOVÁK ESZTER

Dramaturg: KÁRPÁTI PÉTER

Zenei vezető: LÁSZLÓFFY ZSOLT

Díszlet- és jelmeztervező:
 FLORINA BELLINDA VASILATOS

Koreográfus: BÓBIS LÁSZLÓ

Karvezető, zenei asszisztens:
 BRUGÓS ANIKÓ

Szereplők:

HOLECSKÓ ORSOLYA, GAJAI ÁGNES,
 ABABI CSILLA, SEBESTYÉN HUNOR,
 SZABÓ EDUÁRD, DIMÉNY LEVENTE,
 KISS CSABA, SZOTYORI JÓZSEF, FIRTOS EDIT,
 KOVÁCS ENIKŐ, HAJDU GÉZA,
 CSATLÓS LÓRÁNT, HUNYADI ISTVÁN

Táncosok:

BRUGÓS SÁNDOR CSABA, KACSÓ BÁLINT,
 KERESKES DALMA, RÁCZ LAJOS,
 SZABÓ ENIKŐ ÁGNES, FORGÁCS ZSOMBOR,
 FORGÁCS-POPP JÁCINT, SCHMITH NÁNDOR,
 SZIGETI SZIDÓNIA, TÓKÉS IMOLA